

Autoriteit Consument en Markt

Juridische zaken

Postbus 16326

2500 BH Den Haag

Datum: 18 februari 2025

Onderwerp: Bezwaar tegen de hoogte van de vastgestelde maximumtarieven van stadsverwarming met kenmerk ACM/UIT/636899 Zaaknummer: ACM/24/187727 met datum: 16 december 2024.

Geacht bestuur,

Landelijk staat stadsverwarming volop in discussie. De aanleg van nieuwe netwerken is grotendeels gestopt, enerzijds omdat de kosten daarvan te hoog zijn waardoor de energielasten voor bewoners de pan uit rijzen. Anderzijds de ervaren te hoge energieprijzen voor individuele bewoners waarbij het principe Niet Meer Dan Anders ongeloofwaardig geworden is. Het is onvoorstelbaar dat de ACM hier niet op acteert en uiteindelijk een halfbakken compromis als de spoedwet blijkbaar voldoende vindt. Het doet ons denken aan de toeslagen affaire en de situatie voor de Groningers waarvan eenieder wist dat het niet in de haak was, maar niemand, ook de politiek niet, adequaat reageerde. Helaas sluit ACM haar ogen voor een adequate afweging van energieleveranciers en consumenten belangen. Dat de belangenorganisaties als Consumentenbond en Vereniging Eigen Huis accepteren dat niets met hun adviezen gedaan wordt noopt deze organisaties niet tot actie. Op persoonlijk schrijven wordt niet gereageerd.

In een recent artikel merkt de voorzitter van ACM op dat: *“We moeten zorgen dat de groep mensen voor wie de markt moeilijk is, niet zo gemakkelijk uitgebuit kan worden”* en *“Bij zaken die echt een grote hap uit het huishoudbudget nemen, zoals de zorgverzekering en energie, is extra bescherming nodig”*. Het sluit naadloos aan onze roep aan het ACM dat nu eens daadwerkelijk voor de afnemers van stadsverwarming te gaan doen.

De verschillen worden in de nabije toekomst alleen maar groter omdat de bezitters van een cv ketel de mogelijkheid hebben of krijgen doormiddel van bv hybridewarmtepomp het gas/energieverbruik tot 60% te laten dalen. De bezitter van stadsverwarming (met een koopwoning) resteert alleen van stadsverwarming ontkoppelt te worden wat hoge kosten met zich mee brengt. De algemene rekenkamer signaleert dat dit laatste een ongewenste ontwikkeling is.

Daarom wenden wij ons nogmaals tot u om de belangrijkste knelpunten om te buigen naar een evenwichtige vaststelling van de tarifiering van warmte. Daarbij moet het ons van het hart dat de beantwoording van ACM meer geschoold is op een juridische leest zonder echt inhoudelijk in te gaan op onze argumenten. Een inhoudelijke verdiepingsslag wordt duidelijk gemist.

1. Op 12 januari 2025 hebben wij bezwaar gemaakt tegen de vastgestelde tarieven voor 2025. Tot dan toe was er ten aanzien van ons bezwaar over de tarieven 2024 geen besluit genomen. Inmiddels hebben wij uw besluit ontvangen en hebben wij ons bezwaar aangepast. Er is een merkbaar gebrek aan anticiperend vermogen van ACM om de systematiek, ook al verkeren we in een overgangssituatie, aangepast te krijgen.
2. De minister heeft weliswaar een aantal aanpassingen voorgesteld maar deze gaan pas in 2026 in en hebben een marginale invloed op de tarieven. De voorgestelde wijzigingen zijn:

- a) De bevrozing van de energiebelasting. Dit betekent minder meer in plaats van een lager tarief. Zie onze herhaalde opmerkingen over energiebelasting onder punt 9.
 - b) Het invoeren van verschillende peilmomenten. Dit is een door de consumenten organisaties al veel eerder bepleit. Maar niet voldoende. Zie onze herhaalde opmerking onder punt 4 en 5.
 - c) Betrokken wordt de gemiddelde kosten van de aangeboden onderhoudscontracten voor een cv-ketel die in de markt worden aangeboden. Dat is slecht een geringe tegemoetkoming, omdat nog steeds uitgegaan wordt van de nieuwprijs, de kosten te hoog worden ingeschat en daarnaast verzuimd wordt de extra kosten voor stadsverwarming van de individuele afnemer in beeld te brengen, zie onder punt 6.
3. We hebben net als vorig jaar een toets uitgevoerd op de tarieven die grote leveranciers aangeven bij het recent afsluiten van een jaarcontract. De opgegeven gemiddelde gasprijs bedraagt €1,32 per m3. Het tarief van ACM voor 1 gigajoule is €43,79, omgerekend naar 1 m3 € 1,39. Wij kunnen dit verschil onmogelijk verklaren omdat de prijsstelling van de leveranciers dicht bij elkaar ligt. De leveranciers bieden ook steeds een afsluit bonus. De gemiddelde bonus voor een jaarcontract is €230. Ook hier wordt geen rekening mee gehouden.

Energie mij	gasprijs december per	maand bedrag 2025	bonus
	2024	na bonus	
essent	€ 1,32	€ 137,42	€ 250,00
eneco	€ 1,32	€ 139,43	€ 250,00
vandenbron	€ 1,31	€ 147,91	€ 150,00
vattenfall	€ 1,32	€ 143,67	€ 200,00
greenchoice	€ 1,35	€ 138,17	€ 300,00
gemiddeld	€ 1,32	€ 141,32	€ 230,00

Dit leidt tot een gemiddeld maandprijs bij een verbruik van 1200m3 van €141. De gemiddelde maand prijs op basis van de tarieven van ACM en een verbruik van 37,8 GJ bedraagt €202 per maand. Een verschil van €61 per maand. Daar dient nog een correctie af voor aanschaf en onderhoud cv ketel, zie punt 6.

Om te voorkomen dat wij eenzelfde reactie krijgen als op onze opmerkingen over het tarief 2024 en ons onderzoek naar de prijsstelling van de energiemaatschappijen daarom ter toelichting nog het volgende.

Als reactie op ons eigen onderzoek regeert het ACM als volgt:

“De berekening van bezwaarmakers 1 wijkt af van het kader dat de ACM moet gebruiken en ook heeft gebruikt bij het vaststellen van het maximum leveringstarief. Deze berekening van de leveringstarieven door bezwaarmakers 1 is namelijk gebaseerd op jaarcontracten opgevraagd in december van enkele gasleveranciers en niet op de 10 grootste Nederlandse gasleveranciers. Daarbij komt nog dat bezwaarmakers 1 ook kortingen en bonussen meenemen in de berekening. Hierover merkt de ACM nog het volgende op. De wijze waarop de maximum leveringstarieven worden vastgesteld, verzet zich tegen het meenemen van dergelijke kortingen en bonussen van leveranciers bij de vaststelling van de maximumprijzen. Uit de parlementaire geschiedenis volgt dat, gelet op de aard van de vast te stellen maximumprijzen, het niet opportuun zou zijn om bepaalde factoren die slechts aan bepaalde (groepen) verbruikers worden aangeboden, mee te nemen bij de berekening van de maximumtarieven. Het meenemen van een korting of bonus voor individuele verbruikers verhoudt zich daarom niet goed tot het doel van artikel 5 van de

Warmtewet, namelijk het bepalen van een maximprijs voor de levering van warmte”. “Dit betekent dat andersoortige overeenkomsten die leveranciers kunnen aanbieden waarbij geen sprake is van een vaste prijs, niet bij de berekening van de tarieven worden betrokken. Denk bijvoorbeeld aan variabele of dynamische contracten. Dit zou namelijk afwijken van de parameters in artikel 3 en 4 van het Warmtebesluit”.

Deze redenering houdt volstrekt geen stand en wel om de volgende redenen:

De door ons gepresenteerde energiemaatschappijen pretenderen 8 miljoen aansluitingen te hebben, meer als er landelijke aansluitingen bestaan. Bovendien blijken de tarieven zo dicht bij elkaar te liggen dat aanvullende gegevens van nog meer energiemaatschappijen niet zouden leiden tot aanmerkelijk afwijkende cijfers.

Ter toelichting nog het volgende. Indien de veronderstelling juist is dat de tarieven van 10 leveranciers, dus met name de 5 die niet in ons onderzoek betrokken zijn zou leiden tot het door ACM vastgestelde tarief van €46,96 kan berekend worden hoe hoog het gemiddelde tarief van deze 5 energiemaatschappijen zou moeten zijn. In onderstaande tabel hebben we dat gedaan en dit tarief leidt tot een gemiddeld gastarief van €1,77 per m3 gas (zie tabel). Een volstrekt ongeloofwaardig verhaal.

	tarief per GJ	tarief voor de gezamenlijk mij
5 maatschappijen	€ 37,96	€ 189,80
10 maatschappijen tarief ACM	€ 46,96	€ 469,60
Verschil		€ 279,80
Dit verschil moet door 5 maatschappijen goedgegemaakt worden. Per mij is dit in GJ		€ 55,96
Dit leidt tot een gemiddelde gasprijs , (gedeeld door 31,6)		€ 1,77

Uitgaande van dezelfde redenering geldt voor het tarief van 2025 dat het tarief van de ontbrekende maatschappijen zou leiden tot een gemiddeld tarief van €1,45, volstrekt ongeloofwaardig. Dat zou per omgaande een reden zijn om af te stappen van het vergelijken met de 10 grootste energiemaatschappijen.

	tarief per GJ	tarief voor de gezamenlijk mij
5 maatschappijen	€ 41,71	€ 208,55
10 maatschappijen tarief ACM	€ 43,79	€ 437,90
Verschil		€ 229,35
Dit verschil moet door 5 maatschappijen goedgegemaakt worden. Per mij is dit in GJ		€ 45,87
Dit leidt tot een gemiddelde gasprijs , (gedeeld door 31,6)		€ 1,45

Conclusie:

- Eis 1:** Het maximum tarief moet dus aangepast te worden en gesteld worden op €41,71.
- Het aanbieden van bonus is niet beperkt tot individuele gebruikers, deze wordt aan ieder gebruiker toegekend die een jaarcontract afsluit. **Eis 2:** Het afsluiten van een jaarcontract is het uitgangspunt van de opgevraagde gegevens en wordt aan eenieder aangeboden die een jaarcontract afsluit. De verstrekte bonussen dient bij de tariefvaststelling betrokken te worden. (Zie afdruk onder).
- Eis 3:** Omdat onduidelijk is welk tarief de energie maatschappijen opgeven, bv het berekende of geadviseerde tarief moet de opgevraagde gegevens eenduidig benoemd worden. Het gaat

om de berekende tarieven. (Zie afdruk onder).

1 jaar	€ 141,-
Groene Stroom & Gas 1 jaar	/mnd
Te betalen termijnbedrag	€ 160,- /mnd
Prijsopbouw	Bekijk onze tarieven
Stroom per jaar	€ -33,-
Gas per jaar	€ 1.952,-
Korting eerste jaar	- € 230,-
Verwachte jaarkosten	€ 1.689,-
Verder met bestellen	

4. Vanuit haar visie en missie had ACM richting ministerie en politiek zich moeten beijveren om de regelgeving meer af te stemmen met de realiteit van de energiemarkt. **Eis 4:** De ACM dient onze conclusies te delen met het ministerie en politiek en dient daarop ook vanuit haar eigen visie en missie zelf actie te nemen om de regelgeving aan te passen.

5. Een verbetering is het nemen van een gemiddelde gasprijs over het jaar, voor 2025 zou dat leiden tot een gemiddeld bedrag van €1,27. Vergeleken met het ACM tarief van €1,39 een voordeel van €126 bij een gemiddeld verbruik van 1050m3 gas/33 GJ. (Zie bijlage 1). Het is treurig te constateren dat ondanks aandringen van de Consumentenbond en Vereniging Eigen Huis dit pas in 2026 wordt doorgevoerd.

6. De warmteleveranciers hebben hun tarieven in 2024 extra verhoogd zonder aanwijsbare reden en volgen nu in grote mate het maximum tarief.

Maand	gemiddelde gasprijs 2024
jan	€ 1,32
feb	€ 1,28
maart	€ 1,22
april	€ 1,22
mei	€ 1,24
juni	€ 1,26
juli	€ 1,27
aug	€ 1,26
sept	€ 1,26
okt	€ 1,29
nov	€ 1,30
dec	€ 1,34
gemiddeld	€ 1,27

Eerder gaven wij aan dat uit een onderzoek in 2023 van ACM zelf blijkt dat de warmteleveranciers in 2022 hun tarieven wel fors verhoogd hebben, maar hierbij gemiddeld wel 18% onder het maximale tarief gebleven zijn. Vier warmteleveranciers vragen wel het maximumtarief, maar doen dit **alleen voor warmtenetten die helemaal met aardgas worden verwarmd**. Wanneer de warmteleveranciers in 2024 dezelfde gedragswijze zouden volgen als in 2021 t/m 2023 zou het percentage onder het maximum 17% bedragen en zou dat voor de afnemers van deze leveranciers van stadsverwarming een tarief van €39 opleveren. De tarieven zijn in 2024 gelijk of vrijwel gelijk aan het maximum tarief en dient aangepast worden, waarbij een onderzoek naar de oorzaak van deze verhoging noodzakelijk is alsmede beantwoording van de vraag of er geen onderlinge afspraken gemaakt zijn.

ACM stelt in haar besluit dat “Bezwaarmakers 1 zijn van mening dat de ACM bij het vaststellen van de maximum leveringstarieven een onderscheid moet maken tussen warmteleveranciers die bij het opwekken van warmte grotendeels gebruik maken van gas en warmteleveranciers die slechts beperkt gas gebruiken”. “De ACM wijst erop dat een dergelijk onderscheid afwijkt van het wettelijk kader aan de hand waarvan zij de maximum leveringstarieven vaststelt. Het wettelijk kader biedt niet de mogelijkheid om het door bezwaarmakers 1 voorgestelde verschil te maken tussen de warmteleveranciers. Ook uit de wetsgeschiedenis blijkt niet dat de mate waarin de warmteleveranciers gebruikmaken van gas bij het opwekken van warmte, een relevante factor is voor het bepalen van het maximum leveringstarief. De ACM kan dit onderscheid dus niet maken. De bezwaargrond geeft geen aanleiding tot herziening van het oorspronkelijke besluit.”

Eis 5: Bovenstaande redenering ontlast de ACM niet van een nader onderzoek waarom deze maatschappijen een extra verhoging van 17% hebben doorgevoerd en waarom vrijwel alle warmteleveranciers de maximum tarieven aanhouden. Hiermee zijn de maximum tarieven

verworden tot vastgestelde tarieven. Wij vermoeden dat de bestaande afnemers in hoge mate mee betalen aan de nieuwe uitleg van het warmtenet. Alsof we meebetalen aan een nieuwe cv ketel die de buurman aanschaft. Het feit dat de nieuwe uitleg niet kostendekkend gemaakt kan worden levert een vrijbrief op om bestaande klanten extra te belasten. Een ontwikkeling die ACM moet noodzaken om hier een nader onderzoek te doen en hoeverre differentiatie in tarieven redelijk is.

7. Met betrekking tot toegerekende kosten van aanschaf en onderhoud cv herhalen wij onze eerdere standpunten. De kosten zijn in 2 posten onderscheiden te weten €158,10 kapitaalkosten en € 249,56 voor onderhoud. Met betrekking tot de eerste post merkten we op dat in berekening elk jaar wordt uitgegaan van een nieuwe aanschaf terwijl voor de cv ketel een afschrijf termijn van 15 jaar aangehouden wordt. In de berekening van de cv kosten zit dus een principiële fout, namelijk er wordt steeds een prijs berekend van een nieuwe cv ketel. Omdat een ketel gemiddeld 15 jaar mee gaat zou steeds 1/15 van een jaar genomen moeten worden als voortschrijdend gemiddelde. Een reken voorbeeld: een CV ketel die in 2008 €1200 koste, kost in 2023 bv €1740. Dat levert een gemiddelde prijs over deze 15 jaar op van €1470 in plaats van de €1740. Dit betekent dat bij een meer realistische prijsvergelijking uitgegaan moet worden van de prijs van een cv ketel van 7,5 jaar geleden. De kosten komen daarmee op €100. Wij begrijpen niet waarom ACM hier niet op gereageerd heeft.

Ten aanzien van de onderhoudscontracten herhalen wij ons standpunt dat wij gemiddeld lagere prijzen tegen komen en rekening gehouden moet worden met een garantietermijn, waardoor een onderhoudscontract pas na bijvoorbeeld 2 jaar in gaat. Wij verstrekten reeds eerder tarieven van een aantal grote bedrijven rond de €19 per maand, dus totaal €228 per jaar. Daarentegen vraagt aanleg en onderhoud van stadsverwarming kosten, binnenshuis een zaak van de afnemer. Volgens diverse websites is hier globaal €115 mee gemoeid. Bij extra kosten moet onder andere gedacht worden dat er geen gebruik gemaakt kan worden van goedkopere aluminium voor verdelers, leidingen, radiatoren (staal) en kranen vanwege de PH waarde. Er zijn duurdere, speciale thermostaten nodig. Omdat op elektriciteit gekookt moet worden betekent dit dat een duurdere, zwaardere elektriciteit leiding nodig is en extra elektriciteitsverbruik. Om aan de eisen van stadsverwarming te voldoen, moet de vloerverwarming-verdeler voorzien zijn van specifieke onderdelen zoals een terugslagklep en een temperatuur-retourbegrenzer (RTL-kraan in de retour). Hierdoor zijn verdelers voor stadsverwarming duurder dan verdelers voor Cv-ketels of warmtepompen, radiatoren en kranen.

In haar besluit over de tarieven 2024 merkt ACM merkt hierover het volgende op: *“Volgens bezwaarmakers 1 moet de ACM bij het vaststellen van het gebruiksonafhankelijk tarief in de zin van artikel 3, eerste lid, van het Warmtebesluit, rekening houden met de extra kosten die huishoudens met stadsverwarming maken in vergelijking met huishoudens die gebruikmaken van gas. Volgens een eigen berekening moet het totaal aan aanvullende kosten, teruggebracht worden tot een vergelijkbaar tarief van de gasleveranciers, te weten EUR 490,- de kosten die een gemiddelde warmteverbruiker maakt voor het verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gebruik van gas”.*

Hierbij benadrukt de ACM dat het NMDA-principe, ziet op het uitgangspunt dat het maximumtarief voor warmte niet hoger mag zijn dan kosten die een gemiddelde verbruiker zou maken voor het verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gebruik van gas. De gemiddelde verbruiker is hiermee het uitgangspunt. Nog los van het feit dat wet en regelgeving geen aanknopingspunten geven tot het meenemen van de door bezwaarmakers 1 geschetste bijkomende kosten, is het meenemen van een aanvullend bedrag bij het vaststellen van de

tarieven, dat enkel van toepassing zou zijn op afnemers die gebruik maken van stadsverwarming in strijd met het vaststellen van een maximum leveringstarief op grond van artikel 5 van de Warmtewet. De wet en regelgeving bieden geen grondslag voor een dergelijke differentiatie in de tarieven. De ACM kan bezwaarmakers 1 daarom niet volgen in hun betoog. Deze bezwaargrond treft geen doel.

1. Bovenstaande redenering van ACM is onnavolgbaar. Het meenemen van kosten dat enkel van toepassing is op afnemers van stadsverwarming vindt ACM vreemd, maar het gaat hier uitsluitend en alleen over afnemers van stadsverwarming. Er wordt geen enkele differentiatie in tarieven voorgesteld maar als er kosten voor een cv installatie worden berekend moeten ook extra kosten voor stadsverwarming betrokken te worden.
2. De kosten van de aanschaf CV zijn onjuist berekend omdat steeds uitgegaan wordt van een nieuwe cv ketel. Hier reageert ACM niet op. **Eis 6:** De kosten van een cv ketel dient met terugwerkende kracht aangepast worden tot €107.
3. Het onderhoud aan een Cv ketel wordt te hoog geraamd, enerzijds is het standaard tarief te hoog ingeschat, anderzijds moet uitgegaan worden van een 2-jaarlijks contract. (Zie bijlage 2). De voor 2026 afgesproken aanpassing neemt onze bezwaren nauwelijks weg, omdat een partiele aanpassing is. **Eis 7:** De berekening dient aangepast te worden tot €210.
4. Het is onjuist dat de extra kosten voor stadsverwarming niet wordt meegenomen. De regelgeving sluit dit niet expliciet uit. **Eis 8:** De extra kosten van €115 moeten in de berekening meegenomen worden.
5. Bovenstaande leidt tot een noodzakelijke bijstelling van het tarief van de gebruikers onafhankelijke kosten tot een maximum bedrag van €502.

gebruikersonafhankelijke kosten energie maatschappijen	€ 300,00
kosten aanschaf/ cv ketel	€ 107,00
onderhoud cv ketel	€ 210,00
extra kosten stadsverwarming	-€ 115,00
totaal herberekend maximum tarief	€ 502,00
tarief ACM	€ 761,00

Overigens moet bedacht worden dat het gebruikersonafhankelijk tarief bij vele leveranciers van stadsverwarming sinds 2022 met 43% gestegen is en sinds 2018 zelfs met **95%**. Alleen de prijs van tabak is harder gestegen. De kosten van warmte waren bij vele grote leveranciers duidelijk lager dan het maximum tarief en zijn nu zonder aanwijsbare oorzaak, relatief met 17 % gestegen.

Vaste kosten ACM								stijgings % 2018 t/m 2024
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
maximum tarief vaste kosten en meetkosten ACM	€ 335	€ 345	€ 496	€ 505	€ 522	€ 580	€ 650	94%

Ons is bekend dat in het kader van de speedwet in 2026 enkele aanpassingen in de berekeningssystematiek worden doorgevoerd. Dit betekent nog geen €30 per jaar en is volstrekt onvoldoende om het principe NMDA recht te doen.

8. De belangenafweging tussen warmteleveranciers en afnemers van stadsverwarming vindt volstrekt onvoldoende plaats. De ACM overlegt met partijen over de tariefstelling. Er is echter geen rechtstreekse vertegenwoordiging van de afnemers zelf. Van de 27 tot 37 aanwezigen bij de klankbordvergaderingen over de prijsstelling zijn er 2 als vertegenwoordigers van afnemers

daadwerkelijk aanwezig, wiens adviezen overigens **nooit** worden opgevolgd. Door ontbreken van een directe vertegenwoordiging van afnemers worden nooit argumenten ingebracht, die in het voordeel van de afnemers van stadsverwarming zijn, zoals de extra kosten die zij ook moeten maken.

De reactie van ACM op ons bezwaar is als volgt: *“Tot slot stellen bezwaarmakers 1 dat de ACM een vertegenwoordiging van afnemers moet instellen, om als overlegplatform te adviseren over de leveringstarieven voor 2024 en toekomstige tarieven. Op deze manier worden de belangen van afnemers voldoende betrokken bij het vaststellen van de maximumtarieven. De belangen van de afnemers enerzijds en de belangen van de warmteleveranciers anderzijds zijn onvoldoende tegen elkaar afgewogen. De ACM kan zich niet vinden in de stelling van bezwaarmakers 1 dat de belangen van afnemers in de huidige procedure onvoldoende zijn meegenomen bij het vaststellen van de maximum leveringstarieven. Ter voorbereiding van het oorspronkelijke besluit heeft de ACM verschillende bijeenkomsten georganiseerd met warmteleveranciers en gebruikersorganisaties om de verschillende onderdelen van het te nemen tarievenbesluit te bespreken. Dit is nader toegelicht in het oorspronkelijke besluit”*

Wij hebben de 3 organisaties (woonbond, consumentenbond en Vereniging Eigen Huis) gevraagd naar hun rol c.q. opvatting over de tariefstelling uit 2023. De mailwisseling hebben wij reeds eerder verstrekt. De consumentenbond geeft op onze vragen over de tariefstelling 2023 het volgende aan: *“Daarnaast hebben wij er bijvoorbeeld mede voor gezorgd dat de ACM bij het bepalen van de nieuwe maximumtarieven niet meer uitgaat van één peilmoment voor de gasprijzen in december, maar voor een gewogen gemiddelde over een langere periode, zodat een hoge winterpiek in de gashandel niet meer leidt tot een onnodig hoog warmtetarief dat vervolgens een jaar geldt”*. Dat is dus volstrekt niet gebeurd. De VEH geeft ons aan dat *“de warmtetarieven en de koppeling aan de gasprijzen een grote bron van frustratie van velen is. Vereniging Eigen Huis heeft deze problematiek veelvuldig aangekaart. Zo hebben ook wij het afgelopen jaar de ACM verzocht om zo nodig tussentijdse wijziging van de maximum tarieven door te voeren”*.

De reactie van ACM op ons bezwaar treft geen doel, de gebruikersorganisaties (dat woord is al verkeerd gekozen want zij zijn primair geen gebruikers) zijn soms erbij (er zij steeds slechts 2 van de 3 aanwezig) hun beperkte inbreng legt de ACM naast haar neer.

In april 2007 bracht de Algemene Rekenkamer het rapport *“Tariefstelling Stadsverwarming”* uit. De hoofdconclusie van het onderzoek was: *“dat de tarieven voor stadsverwarming niet onafhankelijk en objectief tot stand komen en dat onafhankelijk toezicht hierop ontbreekt. Daardoor hebben afnemers van stadsverwarming geen garantie dat ze niet duurder uit zijn dan wanneer zij via een eigen gasaansluiting in hun energievoorziening hadden kunnen voorzien”*. Inmiddels zou ACM een onafhankelijke partij zijn waarbij de gebruikersorganisaties als consumentenbond en Vereniging Eigen Huis de belangen van de afnemers bewaken. Vooralsnog constateren wij dat hier weinig van terecht is gekomen. ACM is te weinig alert op de verschillen tussen de warmteleveranciers bijvoorbeeld die nagenoeg volledig of die nauwelijks op gas stoken. Wij hebben gelet op onze bevindingen het idee dat ACM mogelijk te goedgelovig t.o.v. de informatieverstrekking van de gasleveranciers is. De inbreng van de consumentenbond en Vereniging Eigen Huis t.a.v. de tarieven van 2023 is door ACM volledig naast haar neergelegd (zie bovenstaand). Eventuele kosten aspecten die in het voordeel van de afnemers van stadsverwarming kunnen spelen, zullen naar onze verwachting nooit door de warmteleveranciers worden ingebracht omdat hierdoor het te declareren tarief omlaag gaat. Daarom moet een vertegenwoordiging van afnemers ingesteld worden, die als overlegplatform over de nu bij te stellen en nieuwe tarieven e.d. kan adviseren. ACM roept op haar website op dat als we het niet

eens met een wet of met regels waar wij toezicht op houden onze mening laten horen bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Dat hebben we meerdere malen geprobeerd maar verder als de centrale voorlichting balie komen we niet. Op mails/brieven die we gestuurd hebben is geen reactie ontvangen. Wij verwachten van een orgaan als de ACM dat zij zelfstandig de belangen voor zowel leveranciers als afnemers afweegt en dat bij misstanden, zoals de tarifiering van 2023, handelend op treedt.

Eis 9: Wij vorderen het instellen van een klankbord groep van afnemers die informatie kan wegen en adviseren. De huidige vertegenwoordig is onvoldoende om echt de belangen van afnemers van stadsverwarming te vertegenwoordigen.

9. Tot slot nog 3 punten waar ACM niet op gereageerd heeft en die wij daarom herhalen. Wij benadrukken nogmaals het gegeven dat het bedrag wat de consumenten voor gas betaalt wordt beïnvloed door de prijs van gas, de infrastructuur en de omvang van het verbruik. De combinatie warmtepomp met een CV ketel kan het gasverbruik tot 60% reduceren. Wij zijn voor innovatie en efficiency afhankelijk van de warmteleverancier. In haar rapport *“Vergelijking tarieven collectieve warmtesystemen in Nederland met tarieven in Zweden, Denemarken en Duitsland”* van 2021 merkt TNO op dat door het monopolistische karakter die de warmteleveranciers innemen, de drang naar innovatie en efficiëntie onderdruk komt te staan. Juist in een energiemarkt die door de hoge energieprijzen zo in beweging is. In de **Monitor RES 2023** van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) wordt opgemerkt dat: *“objectieve, transparante en non-discriminatoire procedures bij de selectie van een warmtebedrijf cruciaal zijn om te komen tot lagere kosten en lagere tarieven. Consumenten kunnen wel een andere manier van verwarmen kiezen, zoals een warmtepomp, maar meestal zijn de (investerings)kosten daarvan hoog. Ze zullen het niet snel doen. Hierdoor zijn er weinig prikkels voor bedrijven om de tarieven te verlagen. In tussen kiezen steeds meer consumenten voor een warmtepomp en verlammen daarmee de verder aanleg van stadsverwarming”*. Volgens de CEO van Essent dienen er alternatieven ontwikkelt te worden voor het ouderwetse warmtenet. Heeft het ACM nagedacht hoe deze ontwikkelingen die leiden tot veel lagere energielasten voor gasverbruikers zich verhoudt tot de tarieven van stadsverwarming met hun monopolistische en minder innovatieve karakter? Graag vernemen of ACM of in opdracht van ACM of ministerie EZK hier een visie over heeft ontwikkeld of gaat ontwikkelen en hoe deze zich vertaalt in concrete acties die gunstig zijn voor de afnemers van stadsverwarming. Wij schetsen een voorbeeld, ontleent aan MilieuCentraal. De kosten voor een hybride warmtepomp (4 kW) met buitenunit zijn zo'n 6.000 euro. Dat is inclusief btw en plaatsen. De subsidie (€1700) gaat hier nog van af. Je bespaart mede afhankelijk van gebruik en prijs energie tussen de €680 en €460 per jaar. (<https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/duurzaam-verwarmen-en-koelen/hybride-warmtepomp/0>). Volgens onderzoek door de vereniging van duurzame energie kan de aanschaf van een hybride warmtepomp een besparing opleveren van 75% gas en financieel tot €1000 per jaar. (Zie bijlage 3).

Energiebelasting. Wij merkten eerder op dat het vreemd is dat in de vergelijking met de gasprijs ook de energiebelasting wordt meegenomen. Stadsverwarming valt onder een duurzame vorm van energie en zou dus buiten deze belasting moeten vallen. In de warmtewet is bepaald dat energiebelasting moet worden meegenomen in de vergelijking met de gasprijs dus daar houdt ACM zich aan. Alleen al door de verhoging van de energiebelasting in de loop van jaren, €0,28, ontvangen de warmteleveranciers €116 miljoen euro extra (onder voorbehoud van de schatting grootverbruik). Per aansluiting ontvangt men aan energiebelasting €653 aan energiebelasting die men niet hoeft af te dragen, in totaal voor alle warmteleveranciers naar schatting €245 miljoen in 1 jaar.

We kunnen ons voorstellen dat aanpassing van de systematiek mogelijk minder opportuun is nu de nieuwe warmte de koppeling geleidelijk aan los laat. Wij geloven, dat mede gelet op de ondoorzichtigheid van de kosten van de warmteleveranciers het niet verstandig is de koppeling los te

laten. Wij herhalen het advies dat de Vereniging Eigen Huis heeft gegeven in het kader van de nieuwe warmte wet. Zij merkt op:” *Wij pleiten ervoor om gedurende de 10-jarige transitie periode de prijs voor warmte in ieder geval te maximeren op het huidige niet meer dan anders leveringstarief. Dit voorkomt dat in deze transitie periode de kosten en daarmee de prijzen eerst nog flink kunnen gaan stijgen*”. Gelet op bovenstaande lijkt het noodzakelijk dat deze koppeling blijft bestaan maar wel op een duidelijk andere manier.

Bij de vergelijking van de tarieven dient, zoals wij al eerder betoogden, de actualiteit van alle dag betrokken te worden waarbij de verschillende contracten die op de markt zijn onderdeel van de steekproef moeten zijn, dus zowel de vaste contracten als de dynamische contracten. Deze keuze vrijheid hebben bezitters van een cv ketel en kan tot 70% besparing leiden. Tevens dient rekening gehouden worden met extra aanbiedingen zoals bonussen. In de steekproef moeten niet alleen de grootste maar ook goedkopere leveranciers betrokken worden. De 10 grootste leveranciers zijn zeker niet de goedkoopst

10. Verzoek om nadere informatie

Wij verzoeken een kopie van de presentatie en verslag ACM/INT/508208 en ACM/INT/508207, presentatie en verslag: ACM/INT/509708 en ACM/INT/509697, presentatie: ACM/UIT/632400 en presentatie en verslag A CM/UIT/635183 zodat het proces van besluitvorming en de rol van de verbruikersorganisaties duidelijk kan worden.

Nadere aanpassing warmtewet/warmte regeling

Het zal duidelijk dat wij nog steeds van mening zijn dat het warmte besluit in deze tijd achterhaald is en dringend aanpassing behoeft. De ACM zal in 2025 in overleg met het ministerie EZK het warmtebesluit aanpassen. Deze aanpassing betreft in elke geval:

- i. De contracten moeten niet op een peildatum in november geprikt worden maar op verschillende tijdstippen in het jaar.
- ii. Daarbij moeten de verschillen contracten die op de markt zijn betrokken worden dus zowel vast over een langere periode als dynamische contracten.
- iii. Tevens dient rekening gehouden worden met extra aanbiedingen zoals bonussen.
- iv. In de steekproef moeten niet alleen de grootste maar ook goedkopere leveranciers betrokken worden. De 10 grootste leveranciers zijn zeker niet de goedkoopste.

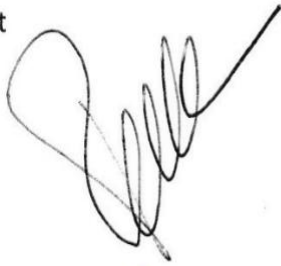
Overige opmerkingen:

- Wij hebben begrip dat de warmteleveranciers voor grote uitdagingen staan en de investeringen en onderhoud waarschijnlijk ontoereikende middelen vragen. Alleen behoeven wij als afnemers van stadsverwarming niet voor op te draaien.
- Duidelijk is dat ons bezwaar naast het feit, dat wij de overtuiging hebben dat de maximale tarieven per omgaande aangepast moeten worden, ook vragen voor nadere informatie en onderzoek alsmede actiepunten om de methode van het vaststellen van de maximale tarieven aan te passen aan de werkelijkheid, dus aanpassing van het warmtebesluit. ACM is het orgaan die hier voorop zou moeten lopen. Graag ontvangen wij een termijn waarop deze

Wij houden ons het recht voor om ons bezwaarschrift in een later stadium aan te vullen.

Vriendelijke groet

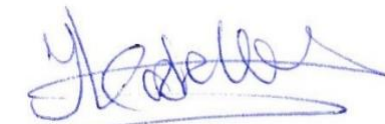
P.T.M. Welschen
Veldmoeren 44
4824JW Breda
0653449041

A.Meijs
Padakker 59
4824SW
0615015578

J. Kortekaas
Somerweide 69
4824EX
0636047550

Mede namens meer dan 740 geregistreerde sympathisanten van onze beweging

Stadsverwarming is te duur

Bijlage 1. Kosten CV aanschaf en onderhoud

stadsverwarming

Maximumentarieven warmte in 2025

acm.nl/nl/publicaties/maximumentarieven-warmte-2025-variabel-tarief-omlaag-vaste-kosten-bijna-gelijk#:~:text=ACM%20stelt%20de%20maximumentarieven%20...&hl=nl

Nieuwe map Nieuwe map Rabo Internetbanki... Internet Bankieren e... Webcam milieustraa... Nieuwe favorieten Betaalbare Stadsver...

Opbouw vaste leveringskosten 2025

	2025 incl. btw	2024 incl. btw	Verschil incl. btw
Onderhoudskosten cv-ketel	€ 249,56	€ 285,15	€ -35,59
Netbeheerkosten voor gas	€ 218,83	€ 202,94	€ 15,89
Vaste leveringskosten gas	€ 101,48	€ 88,00	€ 13,48
Kapitaalkosten cv-ketels	€ 158,10	€ 152,11	€ 5,99
Meettarieven	€ 32,80	€ 31,68	€ 1,12
Vaste kosten	€ 760,77	€ 759,88	€ 0,89

Gevolgen 'snoedwet' warmtetarieven

Typ hier om te zoeken

15:27 5-1-2025

Cv-ketel huren

- U betaalt een lage prijs per maand. Handig voor als u niet op de kosten van een nieuwe cv-ketel had gerekend.
- Uw cv-ketel wordt geïnstalleerd door een van onze erkende servicepartners bij u in de buurt
- Bij een all-in-prijs kunt u rekenen op vakkundig, periodiek onderhoud
- Afhankelijk van de installateur worden versleten onderdelen gerepareerd of vervangen, zonder dat u daar extra voor moet betalen.
- Volledige ontzorging gedurende de gehele levensduur van de cv-ketel

Particulier Zzp Zakelijk Mijn Essent

essent Stroom & Gas Producten Klantvoordelen Klantenservice

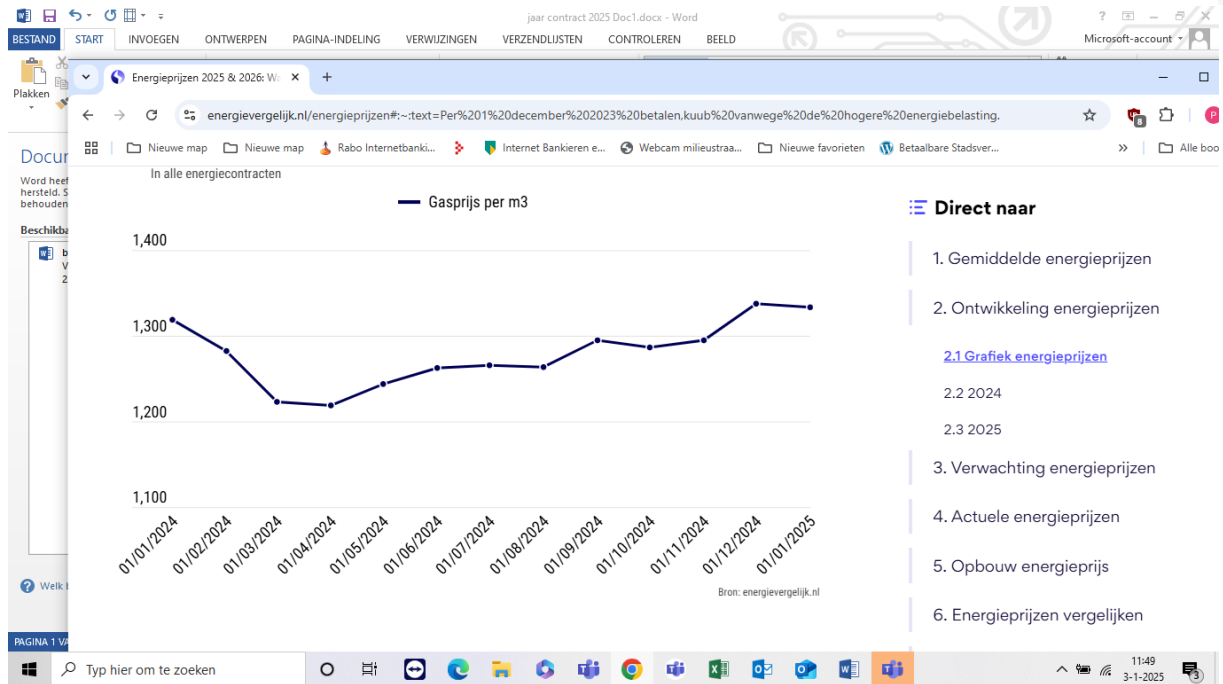
Kombi Kompakt CW3 (17 kW)	Kombi Kompakt CW4 (22 kW)	Kombi Kompakt CW5 (26 kW)
		
- Klein huishouden - Appartement of tussenwoning - Gebruik van spaardouche, geen bad - Eenmalige installatiekosten € 199	- Middelgroot huishouden - Hoekwoning of 2-onder-1-kapwoning - Gebruik douche óf bad - Eenmalige installatiekosten € 199	- Groot huishouden - Vrijstaande woning - Gebruik douche én bad gelijktijdig - Eenmalige installatiekosten € 199
Vanaf € 34,25 /mnd	Vanaf € 38,25 /mnd	Vanaf € 4... /mnd

Vragen? Wij helpen je graag verder!

Bijlage 2 Gemiddelde gasprijs 2024

<https://www.energievergelijk.nl/energieprijzen/gasprijs>

<https://www.energievergelijk.nl/energieprijzen#:~:text=Per%201%20december%202023%20betalen,kuub%20vanwege%20de%20hogere%20energiebelasting>

Bijlage 3. Besparing warmtepomp

Warmtepompen besparen zelfs nog meer dan verwacht

Wat te doen met de consument die twijfelt over een hybride warmtepomp? Fabrikanten roepen van de daken dat hun producten het écht goed doen en willen garantie gaan geven op de besparing van gemiddeld 1000 euro per jaar.

Ton Voermans
Rotterdam

Ze zijn er zeker van bij de Vereniging voor Duurzame Warmte, waarin grote warmtepompfabrikanten als Remeha en Intergas de krachten bundelen: hun hybride warmtepompen besparen honderden euro's per jaar.

Tijdens een grootschalige praktijkproef is twee winters lang bij 174 huizen met een hybride warmtepomp alles gemeten: binnen-temperatuur, buitentemperatuur, zonuren, gasverbruik en elektriciteitsverbruik. Het waren allerlei soorten huizen: vrijstaand, rijtjeshuizen, goed geïsoleerd, matig geïsoleerd. Het gemiddelde gasverbruik daalde van 1875 naar 478 kuub en de warmtepomp verbruikte 2514 kWh elektriciteit om de woning warm te houden. Er werd gerekend met 1,33 euro voor gas en 0,31 voor elektriciteit.

Een jaar geleden waren de eerste resultaten positief en na nog een winter meten weten de deelnemers het zeker: de gasbesparing is 75 procent en de energierekening kan gemiddeld met 1018 euro per jaar dalen. De resultaten worden vandaag bekendgemaakt op een congres over warmtepompen.

Vooraf was berekend dat gemiddeld 55 procent gas zou worden bespaard. De hybride warmtepompen doen het dus veel beter dan verwacht.

Minder subsidie

Het project is een samenwerking van de rijksoverheid, Techniek Nederland en de Vereniging voor Duurzame Warmte en werd op touw gezet toen de hybride warmtepomp nog verplicht zou worden bij vervanging van de cv-ketel, onder het vorige kabinet. Voor een doorsnee hybride warmtepomp is dit jaar 700 euro minder subsidie beschikbaar.

De Vereniging voor Duurzame Warmte (VDW) denkt nu na over een garantie op de verwachte besparing. Als de belofte niet uitkomt, krijgt de consument uitbetaald. Althans, zo zou het moeten zijn. Maar fabrikanten en installateurs zijn huiverig. Remeha heeft een pilot met een garantie op de besparing tot maximaal 250 euro. Want hoewel de gemeten besparingen groter zijn dan verwacht, gaat er bij een op de vijf huizen iets mis met de warmtepomp. Dan is er geen besparing, een veel lagere besparing of zelfs een hogere energierekening nadat er een hybride warmtepomp is geïnstalleerd.

Problemen

Daar kunnen tal van oorzaken aan ten grondslag liggen. Te dunne leidingen, te kleine radiatoren, pompen in de vloerverwarming die te traag draaien of een combinatie van dat alles. Met de cv-ketel waren die problemen er ook, maar cv's leveren hoge temperaturen van 60 graden of meer en de tekortkomingen zaten verstopt in het hoge gasverbruik. Een warmtepomp draait het zuinigst als de watertemperatuur niet boven de 35 graden komt en als het dan niet lukt de woning warm te krijgen, wordt de cv te veel ingeschakeld en de besparing niet gehaald.

„En dan krijg je ontevreden mensen die in televisieprogramma's zitten te klagen”, zegt VDW-voorzitter Peter Cool. „Dat kun je met die garantiestelling wegnemen.” Maar, zo geeft hij toe, die is er nog lang niet. Meestal zijn de problemen pas duidelijk als er een volledige winter is verwarmd met de hybride warmtepomp. „En uiteindelijk wordt het toch de vraag: wie gaat het betalen?”

Cool voelt zich gesterkt door de uitkomsten van de praktijkproef. „In één keer een woning helemaal verduurzamen en gasloos maken, kost bakken vol geld. Nu kunnen we met 20 procent van de kosten 80 procent ons doel bereiken. Als we dit met miljoenen huizen doen, dan bespaar je heel veel aardgas. De techniek gaat hard. Over vijftien jaar maak je dan de volgende stap.”

